

1e Bestuursrapportage 2019

Versie: 3.0.0.0.0.0

9

Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

<i>Programmanummer</i>	9
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving
<i>Portefeuille(s)</i>	Gezondheid, Jeugdzorg & Welzijn

De missie van het programma Maatschappelijke ondersteuning luidt:

De gemeente Leiden wil een stad zijn waarin alle mensen, inclusief die met een zorgbehoefte, actief kunnen participeren en zelf de regie in handen hebben bij de wijze waarop hun zorgbehoefte wordt vervuld. Het gemeentelijke beleid is gericht op het activeren van mensen om hen in staat te stellen zelf deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast organiseren we een vangnet voor de ondersteuning van zeer kwetsbare burgers die onvoldoende in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Het programma Sterke Sociale Basis (vastgesteld B&W 19.0017, financiering RV19.0005) is in volle gang. Om de bestaande subsidierelaties tegen het licht te kunnen houden, is een groot aantal subsidierelaties opgezegd per 1 januari 2020. Het participatietraject met partijen in de stad om te komen tot een hernieuwde samenhangende sterke sociale basis is van start gegaan.

Op het terrein van Sport en Gezondheid heeft het College in maart (B&W 19.0121) een nieuw beleidskader sport en gezondheid 2019-2023 'Samen maken de stad gezond en actief' voor inspraak vrijgegeven.

Ten aanzien van de maatwerkvoorzieningen Wmo constateren we een groei in het aantal cliënten dat ondersteuning de vorm van begeleiding en dagbesteding nodig heeft. Dit zorgt na 2018 ook in 2019 voor een financieel nadeel.

Bij huishoudelijke ondersteuning is sinds 1 januari 2019 de aanzuigende werking vanwege de invoering van het abonnementstarief zichtbaar. In de eerste drie maanden van 2019 zien we een forse extra toename aan cliënten. Dit zal in 2019 financiële effecten hebben.

De afgelopen periode is in de regio hard gewerkt aan het realiseren van de huisvesting van cliënten uit de maatschappelijke opvang in de gemeente van herkomst. Het resultaat is dat de tijdelijke opvang in gebouw C per 1 april 2019 gesloten kon worden.

Per 1 januari 2019 heeft Veilig Thuis nieuwe taken gekregen. Aantrekken van nieuwe medewerkers is lastig door krappe arbeidsmarkt en het lukt nog steeds niet om taken binnen de gestelde tijd uit te voeren. In juli 2019 wordt het rapport van een onderzoek naar effectiviteit van Veilig Thuis en de lokale teams regionaal bestuurlijk gesproken.

3.9.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 9A Sociale binding en participatie

Doel	Prestatie	
9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog	9A1.1 Doen organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk	⚠
	9A1.2 Doen organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen	✓
	9A1.3 Doen bevorderen van cliëntbetrokkenheid en publieksparticipatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning	✓
	9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9A Sociale binding en participatie

9A1.1 Doen organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk

Het programma Sterke Sociale Basis is vastgesteld door het college en de financiering is beschikbaar gesteld door de raad. Een groot aantal subsidierelaties zijn opgezegd per 1 januari 2020. Het participatietraject om te komen tot een samenhangende sterke sociale basis in de stad is van start gegaan.

Beleidsterrein 9B Preventie

Doel	Prestatie	
9B1 Burgers zijn zelfredzaam mogelijk	9B1.1 Organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en cliëntondersteuning	✓
9B2 Gezondheidsproblemen worden voorkomen	9B2.1 Uitvoeren van wettelijke taken basisgezondheidszorg	✓
	9B2.2 Uitvoeren van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9B Preventie

9B2.1 Uitvoeren van wettelijke taken basisgezondheidszorg

Per 1 januari 2019 heeft Veilig Thuis (VT) nieuwe taken gekregen. Aantrekken van nieuwe medewerkers is lastig door krappe arbeidsmarkt en het lukt nog steeds niet om taken binnen de gestelde tijd uit te voeren. Budget blijft een punt van zorg. In juli 2019 wordt het rapport van een onderzoek naar effectiviteit van VT en de lokale teams regionaal bestuurlijk gesproken.

Beleidsterrein 9C Ondersteuning

Doel	Prestatie	
9C1 Integraal zorg en ondersteuning op maat	9C1.1 Organiseren toegang zorg en welzijn door middel van sociale wijkteams	✓
9C2 Mensen met een beperking zijn in staat zelfstandig te leven	9C2.1 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van algemene Wmo-voorzieningen	✓
	9C2.2 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van maatwerk Wmo-voorzieningen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9C Ondersteuning

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

Doel	Prestatie	
9D1 Stabiele leefsituatie voor kwetsbare groepen	9D1.1 Uitvoering geven aan preventie en herstel t.a.v. verslaving en dak- en thuisloosheid	✓
	9D1.2 Uitvoering geven aan toeleiding naar zorg van mensen met verslavings- en psychiatrische problematiek en begeleiding van ex-gedetineerden en vreemdelingen in nood	✓
	9D1.3 Uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen	✓
	9D1.4 Uitvoering geven aan beschermd wonen	✓
9D2 Verminderen van (de gevolgen van) huiselijk geweld	9D2.1 Uitvoering geven aan maatregelen die het voorkómen van geweld in huiselijke kring, het stoppen van geweld en het herstel van veiligheid in het huishouden of gezin bevorderen	✓
	9D2.2 Uitvoering geven aan opvang van slachtoffers van geweld in huiselijke kring	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.9.2 Financiële afwijkingen begroting 2019

Programma 9 Maatschappelijke ondersteuning (- = voordeel)

nr	Onderwerp	L/B	I/S	2019	2020	2021	2022
09.01	Bijsturing sociaal domein	L	I	400	-	-	-
			S	-400	-	-	-
09.03	Dekking onttrekking reserve Sociaal Domein P9	B	S	-787	-	-	-
	Groepsbegeleiding	L	S	787	-	-	-
09.04	Dekking onttrekking reserve Sociaal Domein P9	B	S	-1.104	-	-	-
	Huishoudelijke ondersteuning	B	S	-150	-	-	-
		L	S	1.254	-	-	-
09.05	Dekking onttrekking reserve Sociaal Domein P9	B	S	-1.778	-	-	-
	Individuele begeleiding	L	S	1.778	-	-	-
09.06	Dekking onttrekking reserve Sociaal Domein P9	B	S	-500	-	-	-
	Plankosten sociaal domein	L	S	500	-	-	-
09.09	Dekking onttrekking reserve budgetoverheveling	B	S	-	-75	-	-
	Project DOOR	L	S	-75	75	-	-
	Project DOOR, budgetoverheveling	L	S	75	-	-	-
Totaal				-	-	-	-

Bedragen x € 1.000,-

3.9.3 Toelichting afwijkingen begroting 2019

Mee- en tegenvallers:

Niet van toepassing.

Budgetneutrale wijzigingen:

Het merendeel van onderstaande wijzigingen zijn budgetneutraal gemaakt door het inzetten van de reserve Sociaal Domein omdat bijsturing op korte termijn niet mogelijk is. Bijsturingsmaatregelen kunnen genomen worden, maar zullen op zijn vroegst effectief zijn vanaf 2020. Onderstaande wijzigingen zijn in de meeste gevallen structureel. Bijsturing zal een plek krijgen in Kaderbrief 2020-2023.

Huishoudelijke ondersteuning

Het aantal personen dat een beroep doet op huishoudelijke ondersteuning neemt toe. Een deel van de toename wordt veroorzaakt door het abonnementstarief, dat per 1-1-2019 door het Rijk is ingevoerd. Het abonnementstarief is voor velen goedkoper dan de eerder opgelegde eigen bijdrage. In het eerste kwartaal van 2019 zijn er 148 nieuwe gebruikers bij gekomen. Vanaf april wordt rekening gehouden met een constante groei van 18 nieuwe gebruikers per maand. Dat is gelijk aan het gemiddelde over de periode april t/m december 2018. Het gemiddelde tarief over de eerste periode van vier weken in 2019 bedraagt € 251. In de Tweede Kamer is unaniem een motie aangenomen dat als gemeenten nadeel ondervinden van het abonnementstarief dat gemeenten daarvoor worden gecompenseerd door het Rijk. Daarnaast wordt nog gerekend op een incidentele hogere eigen bijdrage in 2019 van € 150.000. Door het abonnementstarief daalt de eigen bijdrage vanaf 2019, maar doordat de eigen bijdragen op kasbasis worden verantwoord, zullen de nog in 2018 opgelegde eigen bijdragen zorgen voor een incidentele meeropbrengst. In 2019 zal de reserve Sociaal Domein worden ingezet om het tekort van per saldo € 1.104.266 te dekken.

Individuele begeleiding

Het aantal personen dat een beroep doet op individuele begeleiding neemt toe. In het eerste kwartaal van 2019 zijn er 69 nieuwe gebruikers bij gekomen. Vanaf april wordt rekening gehouden met een constante groei van 15 nieuwe gebruikers per maand. Het gemiddelde tarief over de eerste periode van vier weken in 2019 bedraagt € 349. Naar verwachting zal de mei-circulaire zorgen voor aanvullende dekking. In 2019 zal de reserve Sociaal Domein worden ingezet om het tekort van per saldo € 1.778.096 te dekken.

Groepsbegeleiding

Het aantal personen dat een beroep doet op groepsbegeleiding neemt toe. In het eerste kwartaal van 2019 zijn er 36 nieuwe gebruikers bij gekomen. Vanaf april wordt rekening gehouden met een constante groei van 5 nieuwe gebruikers per maand. Het gemiddelde tarief over de eerste periode van vier weken in 2019 bedraagt € 503. Naar verwachting zal de mei-circulaire zorgen voor aanvullende dekking. In 2019 zal de reserve Sociaal Domein worden ingezet om het tekort van € 787.424 te dekken.

Plankosten sociaal domein

Naast plankosten in het fysieke domein zijn er ook plankosten in het sociaal domein. De maatschappelijke opgaven in het sociaal domein kunnen niet met de huidige formatie worden uitgevoerd. De extra bezetting kost in 2019 € 500.000 en zal worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein (in 2018 zijn deze kosten gedekt uit het transformatiebudget).

Subsidie ExposeYour

Samenwerkingsverband ExposeYour verbindt en faciliteert de samenwerking van partijen voor en door jongeren in een kwetsbare positie tussen 16 en 27 jaar. Een structurele subsidie van € 150.000 is noodzakelijk om de doelstellingen als verwoord in de notitie 'voor alle jongeren perspectief' verder gestalte te geven. Tot op heden was er geen structurele subsidie voor ExposeYour. De wens bestaat om de activiteiten die dit samenwerkingsverband voor en door jongeren in de leeftijd tussen 16 en 27 jaar structureel te maken. ExposeYour heeft de afgelopen jaren bewezen een belangrijke rol te vervullen in de stad als het gaat om het bij elkaar brengen, verbinden en versterken van de onderlinge samenwerking tussen partijen die werken met deze doelgroep. Door haar netwerkfunctie vervult ExposeYour bovendien een belangrijke functie in een effectieve toeleiding van jongeren naar passende hulp/ondersteuning. Deze samenwerking draagt niet alleen bij aan de doelstellingen als verwoord in de notitie 'Voor alle jongeren perspectief', maar ook aan de transformatieopgave en de 'beweging naar voren'. Voor 2019 wordt het budget Doorontwikkeling Sociaal Domein ingezet als dekking, dat gedekt wordt uit de reserve sociaal domein. Vanaf 2020 moet dekking worden gevonden binnen het financiële kader van het programmaplan Sterke sociale basis.

Piëzo-methodiek

Vanuit de Transformatie is het project inzet PiëzoMethodiek erop gericht inclusie te bevorderen en samen met vrijwilligers en organisaties een stadsdekkend en breed gespreid netwerk op te bouwen dat aansluit bij de wijkaanpak. Inzet van de PiëzoMethodiek betekent meer mensen laten participeren in activiteiten, vrijwilligerswerk en werk, minder mensen uitkeringsafhankelijk maken en minder mensen een beroep laten doen op WMO-voorzieningen. De borging en uitrol van de PiëzoMethodiek vanuit het coördinerend EpiCentrum heeft nog niet voldoende stadsbreed gestalte gekregen in 2018. Er werken nu vier organisaties met de PiëzoMethodiek en alleen al in EpiCentrum Slaaghwijk zijn 600 deelnemers in 1 of meer fases geactiveerd. Het is nodig om de coördinerende rol vanuit locatie EpiCentrum Slaaghwijk in 2019 te continueren door uitbreiden en bestendigen Piëzo-netwerk, deskundigheidsbevordering (voorzien in behoefte uitrolorganisaties en toerusten van Piëzomedewerkers en -vrijwilligers) en MBO-onderwijs te faciliteren. Voorgesteld wordt om voor de voortzetting in 2019 € 120.000 beschikbaar te stellen dat wordt gedekt uit het budget Doorontwikkeling Sociaal Domein, dat gedekt wordt uit de reserve Sociaal Domein. Vanaf 2020 moet dekking worden gevonden binnen het financiële kader van het programmaplan Sterke sociale basis.

Project DOOR

Project DOOR, uitgevoerd door Libertas, gaat de wijken in en vraagt bijstandsgerechtigden of ze mee willen doen aan een activiteit in het Huis van de Buurt, vrijwilligerswerk willen doen of een buurman willen helpen. Hiermee klimt men op de participatieladder, neemt de kans op zelfredzaamheid toe en de kans op bijstandsafhankelijkheid af. Het project wordt voortgezet t/m 2020 en wordt geraamd op € 150.000 per jaar. De subsidie wordt bekostigd voor 50% uit programma 9 en voor 50% uit programma 10. De subsidie wordt verstrekt vanuit programma 10 (een bedrag van € 150.000 moet worden overgeheveld van programma 9 naar 10). De € 150.000 uit programma 9 is afkomstig uit het voormalige transformatiebudget. De € 150.000 uit programma 10 maakt deel uit van het Participatiebudget.

Verplaatsen woningen statushouders

In juni 2016 heeft het College drie locaties vastgesteld die met voorrang ontwikkeld zullen worden voor tijdelijke woningen voor een mix van statushouders, mensen uit de bijzondere doelgroepen en regulier woningzoekenden. Er is een intentieovereenkomst gesloten met woningcorporatie Ons Doel, waarbij er voor een periode van 3 jaar tijdelijke woningen zijn geplaatst aan de Sumatrastraat, waarna op de betreffende locatie nieuwbouw zal volgen. De gemeente heeft zich verplicht om een andere locatie voor de woningen voor statushouders beschikbaar te stellen. De gemeente Leiden is verantwoordelijk voor het bouw- en woonrijp maken van de nieuwe locatie en voor het aanbrengen van een fundering voor de te plaatsen woningen. De benodigde onderzoeken zoals bodemonderzoek, KLIC, archeologisch onderzoek, flora- en fauna vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeente. In overleg met Stedelijke Ontwikkeling wordt gezocht naar een geschikte locatie. Voorgesteld wordt om een krediet van € 347.339 beschikbaar te stellen voor het verplaatsen van 16 tijdelijke woningen. Als dekking wordt € 255.000 onttrokken uit de voorziening Huisvesting

Statushouders. Deze voorziening is getroffen bij het raadsbesluit over de Tweede Bestuursrapportage 2016 (RV16.0100). Daarnaast wordt € 80.000 gedekt door een bijdrage van woningstichting Ons Doel, als vastgelegd in de Realisatieovereenkomst Huisvesting Statushouders en Bijzondere Doelgroepen Sumatrastraat. Per abuis is in 2016 het bedrag van € 12.339 voor opruimen van de locatie toegevoegd aan het krediet Huisvesting Vergunninghouders Sumatrastraat dat bestemd was voor het plaatsen van de woningen. Betreffend krediet en de bijbehorende bijdrage uit de exploitatie worden nu verlaagd met € 12.339.

Bijsturing Sociaal Domein

De kostenstijgingen in het sociaal domein zijn zeer uitdagend te noemen. In de komende meicirculaire zal het accres, de vergoeding voor volume- en loon/prijsontwikkelingen, bekend worden gemaakt. Na analyse van de meicirculaire ontstaat een goed beeld van de bijsturingsopgave. Er is immers afgesproken om neutraal uit te komen binnen het gedefinieerde sociaal domein. Voor 2019 wordt nu € 0,4 miljoen aan accres (gerelateerd aan de omgevingadressendichtheid) gedoteerd aan de reserve Sociaal Domein.

10

Werk en inkomen